

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ VE ÂŞIK GARİP HİKÂYESİ'NDE YER ALAN MADDİ KÜLTÜR ÜRÜNLERİ

Süheyla SARITAŞ*

ÖZET

Türk halk bilimcilerinin en çok ilgilendikleri konuların başında şüphesiz ki *Dede Korkut Hikâyeleri* gelmektedir. Türklerin en önemli kültür miraslarından biri olan ve destandan halk hikâyeciliğine geçişin köprüsü olarak kabul edilen bu on iki hikâyede, Türklerin sosyal ve kültürel yaşamlarında önemli olan pek çok maddi ve manevi kültür malzemesi yer almaktadır. Türklerin sosyal ve kültürel yaşamlarındaki değişime paralel olarak, *Dede Korkut Hikâyeleri*'nden sonra ortaya çıkan halk hikâyelerinde de Türk kültürüne ait maddi ve manevi kültür ürünlerine rastlamaktayız. Bu makalede Türklerin sosyal ve kültürel hayatlarındaki değişimi vurgulamak amacıyla, *Dede Korkut Kitabı*'nda ve bütün Türk dünyası tarafından sevilen ve bilinen, aynı zamanda halk hikâyeciliği geleneğinde önemli bir yere sahip olan *Âşık Garip Hikâyesi*'nde yer alan maddi kültür ürünleri ile ilgili bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Dede Korkut Hikâyeleri, Âşık Garip Hikâyesi, maddi kültür, eşyâ, mimari.

MATERIAL CULTURE OBJECTS IN THE EPİCS OF DEDE KORKUT AND ÂŞIK GARİP FOLK ROMANCE

ABSTRACT

There is no doubt that the epic of Dede Korkut is one of the most popular Turkish folklore topics studied by Turkish folklorists. The book itself, which consists of twelve narratives, is considered as a bridge between the epic and the folk romance tradition, one of the most important cultural heritages of the Turks. Moreover, it contains spiritual and material cultural objects, important for the social and cultural life of the Turks. Similarly, a scholar comes across material cultural objects belonging to the Turkish culture in folk romances, created after the epic of *Dede Korkut*. In this article, in order to emphasize the changes in the social and cultural Turkish lives, I will be investigating the material cultural objects comparatively in the *Book of Dede Korkut* and *Âşık Garip*, a well-known folk romance which has an important place in the Turkish folk romance tradition.

Key words: Dede Korkut Hikâyeleri, Âşık Garip Folk Romance, material culture, objects, architecture.

Giriş

Eski yurtları Orta Asya'dan Anadolu'ya göç eden Türkler, beraberlerinde pek çok maddi ve manevi kültür birikimini de getirmişlerdir. *Dede Korkut Hikâyeleri* aynı zamanda destandan halk hikâyeciliğine geçişin ilk basamağını oluşturduklarından, halk hikâyeleri ile biçim ve içerik açısından pek çok ortak özellik sergilerler.¹ Doç. Dr. Mehmet AÇA, halk hikâyesi kavramının kahramanlık

* Yard. Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim ve Sosyal Alanlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, ssaritas@balikesir.edu.tr

¹ *Dede Korkut Hikâyeleri* ile halk hikâyeleri arasındaki benzer yönler çeşitli araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. Prof. Dr. Ali Berat Alptekin, *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*, 2002:70.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/1 Winter 2008

destanlarından sonra teşekkül eden, nazım ve nesir karışımı bir yapı sergileyen, destanlara nazaran daha kısa ve gerçekçi, yerleşik hayat/düzen mahsulü metinleri karşılamak amacıyla kullanıldığını belirtir (Aça, 1998:3). Bu hikâyelerden biri olan, aşk konulu ve *Koroğlu* gibi Türk kaynağından gelen hikâyeler arasında bulunan *Âşık Garip Hikâyesi*, *Dede Korkut Hikâyeleri*'nden derin izler taşımasından dolayı, Türklerin sosyal ve kültürel hayatları ile ilgili önemli bilgiler verir. *Âşık Garip Hikâyesi*, aynı zamanda *Dede Korkut Hikâyeleri*'nin son zamanlarda yazıya geçirilmiş bir varyantı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle *Dede Korkut Hikâyeleri* ile *Âşık Garip Hikâyesi*'nde geçen ve Türklerin sosyal ve kültürel hayatlarının en somut tanıkları olan maddi kültür ürünleri oldukça önemlidir. "Tabir caizse, onlar maddeleşmiş bir dil, duygu, düşünce ve iradenin sembolleridir." (Kaplan, 1976: 71).

Prof. Dr. Muharrem ERGİN tarafından Dresden ve Vatikan yazma nüshalarına dayanılarak ilmî neşri yapılan ve bugünkü Türkçeye çevrilmiş olan *Dede Korkut Hikâyeleri* ve Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN'in *Âşık Garip Hikâyesi Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma* adlı çalışmasındaki muhteza bakımından en dolgun olan 1246 H. Tarihli "*Destân ı Hikâyet i Maksud*" adlı yazma metin, Türklerin maddi kültürleri hakkında bir değerlendirme yapmamıza imkân sağlar. Bu makalede *Dede Korkut ve Hikâyeleri* ve *Âşık Garip Hikâyesi*'ni epizotlarına ve motiflerine göre incelenmekten ziyade iki metinde yer alan maddi kültür ürünlerinden örnekler verilerek, sözlü halk edebiyatı ürünlerinde görülen mahallileşme üzerinde durulmayacaktır.

Makalenin konusunu oluşturan *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde ve *Âşık Garip Hikâyesi*'nde geçen maddi kültür ürünlerini değerlendirmek ve araştırmayı kolaylaştırmak amacıyla *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde ve *Âşık Garip Hikâyesi*'nde bulunan maddi kültür ürünlerini şu şekilde sınıflandırabiliriz:

1. Ev, mimari ve mekânlarla ilgili maddi kültür ürünleri
 2. Günlük hayatta kullanılan eşyâ ile ilgili maddi kültür ürünleri
 3. Savaş âletleri ile ilgili maddi kültür ürünleri
 4. Giyim- kuşam ile ilgili maddi kültür ürünleri
- Tablo 1. Ev, Mimari ve Mekânlarla İlgili Maddi Kültür Ürünleri

İki kaynaktaki adı geçen ev, mimari ve mekânlarla ilgili maddi kültür ürünleri	
D.K.H	Â.G.H
Ev	Ev -Hâne
Otağ	Konak
Çadır	Çadır
Ocak	Çarşı
Oda	Kahvehâne
Ağıl	Divanhâne
Mutfak	Camî
Köşk	Avlu
Künbed	Harem
Kilise	Hamam
İmaret	Saray
Eşik- Kapı- Baca	Bedesten
Pencere	Dükkân
Pınar-Çeşme	Çeşme
	Meyhâne

Tablo 1'de *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde geçen ev, mimari ve mekânların göçebe ve yarı göçebe yaşantısına özgü olduğu görülmektedir. Hemen hemen bütün hikâyelerde geçen bu unsurların başında, şüphesiz ki çadır yer almaktadır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/1 Winter 2008*

Hikâyelerde çadırla ilgili olarak ban ev, oba, ordu, otağ, yurt sözleri bulunduğu gibi çadırın bölümleri ile ilgili kelimeler de geçmektedir. Hikâyelerin ilki olan Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destânı'nda büyük toy sahnesinde altından yapılmış, ipek halılarla döşenmiş, altın ipek ile örtülü bir kubbeden yani çadırdan oluşan bir otağ tasvir edilir (Ergin,1988: 22,23). Bamsı Beyrek hikâyesinin çeşitli bölümlerinde penceresi altın otağ, ak otağ, karalı, mavili otağ geçmektedir. Hikâyelerin çoğunda bu kelime idari ve içtimâî bir anlam taşımaktan ziyâde yer veya mekân olarak geçmektedir. Aynı hikâyede Beyrek “kadınların oturduğu otağa geldi, eşliğini tuttu oturdu” cümlesinde geçen eşik ise kapı anlamında kullanılmaktadır (Ergin, 1988:87).

Âşık Garip Hikâyesi'nde de ev, mimari ve günlük hayatta kullanılan çeşitli mekânlarla ilgili maddi kültür ürünleri bulunmaktadır. Hikâye kahramanı *Âşık Garip*'in pek çok farklı mekânda bulunduğu görülmektedir. Nitekim “halk hikâyelerinde yer alan kahramanları hem saray çevresinde, hem de halk arasında görmek mümkündür. Genellikle kızlar zengin ve sarayda, erkekler ise fakir ve halk arasında yetişir” (Alptekin 2001: 31). *Âşık Garip Hikâyesi*'nde *Âşık Garip*'i annesi istediği sanatı öğrenmesi için *çarşuya* götürür, terziye çırak olarak verir (Türkmen, 1995:120). *Âşık Garip*'in ustası ağaya derdini anlatmak için konağa gider. Ustasıyla kahvede tanışan *Âşık Garip*, bundan sonra Şah Senem'e kavuşmak için pek çok mekânda yer alır. “*Gümüş halkalı didikleri meyhâne* ” bu mekânlardan biridir (Türkmen, 1995:116).

Dede Korkut Hikâyeleri'nde ve *Âşık Garip Hikâyesi*'nde su kültürü ile ilgili mimari yapılar içerisinde çeşme, pınar kelimeleri geçmektedir. Dede Korkut'ta “...(Beyrek) oradan babasının yurduna geldi. Meğer evlerinin önünde bir büyük ağaç var idi. Dibinde bir güzel pınar idi. Beyrek baktı gördü kim küçük kız kardeşi pınardan su almağa geliyor...” cümlesinde pınar ve ev gibi mimari yapıların yer aldığı görülmektedir (Ergin,1988: 80). Basatın Tepegözü Öldürdüğü hikâyede de “uzun pınar” adında meşhur pınardan söz edilmektedir. *Âşık Garip* de pek çok aşığın yaptığı gibi çeşme başına oturur ve beyit okur (Türkmen,1988:151).

Tablo 2. Günlük Hayatta Kullanılan Eşyâ İle İlgili Maddi Kültür Ürünleri

İki kaynaktan adı geçen günlük hayatta kullanılan eşyâ ile ilgili maddi kültür ürünleri	
D.K.H	Â.G.H
Kadeh	Kadeh
Halı	Halı
Keçe	Tabak
Yaygı	Kupa
Sûrahi	Çekmece
Maşrapa	Dolap
Yastık	Sandalye
Döşek	Perde
Yorgan	Seccâde
Beşik	Çekiç
Bıçak	Külçe
Küle (tahta kova)	Endâze
Kopuz	Saz
Davul	Fener
	Kazan
	Heğbe
	Sandık
	Terazi
	Boğça

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/1 Winter 2008*

Tablo 2, eski Türklerin günlük hayatlarında yer alan bazı önemli maddi kültür ürünlerini göstermektedir. *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde döşek, halı, kadeh, sürahi, kap gibi maddi kültür ürünlerinin bazı hikâyelerde sıkça yer aldıkları görülmektedir. Örneğin Salur Kazanın Evinin Yağmalandığı hikâyede, “ ...Salur Kazan, yerinden kalkmıştı. Doksan başlı otağlarını kara yerin üzerine diktirmişti. Doksan yerde alaca halı, ipek döşemişti. Seksen yerde büyük kaplar kurulmuştu. Altın kadehler, sürahiler dizilmişti” cümlesinde günlük hayatta kullanılan maddi kültür ürünleri geçmektedir (Ergin, 1988: 38). Kimi hikâyelerde beşik kelimesi bulunmaktadır. Aynı hikâyede Burla Hatun'un anası oğluna söylediği soylamada, oğlunu altın beşikte belediğini beyân eder (Ergin, 1988: 49). Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı hikâyesinde Selcen Hatun'un Kan Turalı ile konuşmasında yorgan kelimesinin geçtiği görülmektedir:

Alacak yorgan içinde seninle sarmaşmadan
Tatlı damak tutarak emişmeden
Tatlı duvağımın altından söyleşmeden
Tez sevdin tez usandın kavat oğlu kavat (Ergin,1988: 146).

Dede Korkut Hikâyeleri'nde davul ve kopuzun sık sık yer aldığı görülmektedir. Kan Turalı hikâyesinde “kolca kopuzumu getirin övün beni...” gibi benzer ifadelerin diğer bazı hikâyelerde de geçmesi, kopuzun Türklerin günlük yaşantılarında önemli olduğunun göstergesidir (Ergin,1988: 135). Hikâyelerde kopuz sadece günlük hayatta kullanılan bir müzik âleti olarak değil, aynı zamanda savaşa giderken ve dönerken kullanılan bir âlet olarak geçmektedir. Örneğin Segrek düşman elinde esir olan kardeşini kurtarmaya giderken, belinde kopuz olan bir kafire rastlar. Segrek gerçekte kardeşi olan ve o anda tanıyamadığı bu kişiyi öldürmek için kılıcını çıkarır. Segrek'i tanıyamayan kardeşi de ona kendisini tanıtmak için kopuz çalar (Ergin,1988:195). Kopuz insanları birbirine yaklaştıran önemli bir âlet olarak karşımıza çıkar. Nitekim “kopuzun Türkler için kültür ve duygu birliğini sembol etmesinin yanında, sosyal ve birleştirici rolü büyük, kesin ve belirli idi (Ögel, 1991: 68,69).

Âşık Garip Hikâyesi'nde “makas ile bu kumaşı öyle doğradı ki kadayif gibi tel tel olur,” “şimdi çekici eline virdi” ve “birkaç çekiç külçenin üstüne vurdu” cümlelerinde geçen makas, çekiç, kumaş, külçe gibi maddi kültürler ürünleri, Türklerin o dönemdeki günlük hayatları ile ilgili bilgiler verirler (Türkmen,1995: 121). Hikâyenin sonunda Şah Senem'in söylediği elli ikinci beyitte birkaç defa geçen sandık kelimesinin çeyiz sandığı anlamında kullanıldığı görülmektedir:

Evlerinin önü yüksek tepeler
Anda yağmur yağar, bunda sepeler
Küflendi sandıkta elmas küpeler
Alıb takınmadım yar sen gideli (Türkmen,1995:192).

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/1 Winter 2008*

TABLO 3. Savaşla İlgili Maddi Kültür Ürünleri

İki kaynaktan adı geçen savaşla ilgili maddi kültür ürünleri	
D.K.H	Â.G.H
Ok	Silah
Kılıç	Kılıç
Yay	Kalkan
Hançer	Hançer
Mızrak	Mızrak
Gürz	
Sapan	
Kabza	
Zırh	
Üzengi	
Miğfer	

Tablo 3'de görüldüğü üzere göçebe hayatın derin izlerini taşıyan *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde düşman ile mücadelelerde kullanılan savaş malzemelerinden sıkça söz edilmektedir. Savaşlarda kullanılan kılıç, ok, gürz, ok ve yay gibi savaş malzemelerinin kimi zaman av ve düğün gibi merasimlerde de kullanıldıkları görülmektedir. Bamsı Beyrek Hikâyesi'nde Beyrek ve nişanlısı Banı Çiçek ok yarıştırlar. Oğuzlar, Banı Çiçek ve Yalancı oğlu Yaltaçuk'un düğün merasiminde bir yüzüğe ok atarlar (Ergin, 1988: 79). Basat Tepegöz'ün kılıcıyla boynuna vurur ve öldürür. Dirse Han şöyle der: Bayındır Han benim ne eksikliğimi gördü, kılıcımdan mı gördü, soframdan mı gördü, benden aşağı kimseleri ak otağa, kızıl otağa kondurdu" cümlesinde ise hikâyede kahramanlar arasındaki kırılganlığı sembolize eden maddi kültür unsurları olarak kılıç ve sofraya soyut bir şekilde kullanılmaktadır.² Ancak *Dede Korkut Hikâyeleri*'nde savaşla ilgili maddi kültür ürünlerinin çoğu zaman somut olarak kullanıldıkları görülmektedir. Kazılık Koca Oğlu Yiğenek hikâyesinde . "... (Arşın oğlu Direk Tekur) kafirin altmış arşın boyu var idi. Altmış batman gürz vururdu, çok kuvvetli yay çekerdi"(Ergin,1988:150). Aynı hikâyede ak miğferli alplerden, kara çelik öz kılıçtan söz edilmektedir (Ergin, 1988:152,155).

Yerleşik kültürün daha belirgin olarak yer aldığı *Âşık Garip Hikâyesi*'nde ise savaşla ilgili maddi kültür ürünlerinin daha az sayıda olduğu görülmektedir. *Âşık Garip Erzurum'a gelir ve burada söylediği şiirin bir beytinde kalkan ve kılıcın geçtiği* görülmektedir:

İğitleri vardır kabut bilişli
 Dimişki kolcaklı belleri şişli
 Hazerân kalkanlı, eğri kılınçlı
 Düşmana meydanı vardır Erzurum'un (Türkmen, 1995:152).

² Prof. Dr. Ali Duymaz sofraya ve kılıç kavramlarının aynı zamanda Oğuz alplerinde bulunan "erdem" ve "hüner" kavramlarını sembolize ettiğini belirtir. *Dede Korkut Kitabı'nda Alplerin Eğitimi ve Geçiş Törenleri*. Sayfa 15

TABLO 4. Giyim-kuşam ile ilgili maddi kültür ürünleri

İki kaynaktan adı geçen giyim-kuşam	
D.K.H	Â.G.H
Elbise	Esbab
Pamuk bez	İğne
Cübbe	Cübbe
Ökçe	Kumaş
Tülbent	Ferace
Çuha	Çuha
Kürk	Gömlek
Şalvar	Şalvar
Kuşak	Şal
Küpe	Küpe
Kaftan	Bilezik
Mendil	Çevre
Sarık	Taç
Yaşmak	Yaşmak
Kına	Kına
Duvak	Entari
Yelek	Yelek
Yüzük	Yüzük
Çizme	Yazma
	Makas
	Hızma
	Kemer
	Fes
	Çizme
	Sürme
	Gerdanlık

Tablo 4'de görüldüğü üzere *Dede Korkut Hikâyeleri'nde Âşık Garip Hikâyesi'nde* giyim-kuşam ile ilgili pek çok maddi kültür ürünü yer almaktadır. Dede Korkut' ta mutlu günde giyilen kırmızı kaftandan bahsedilmektedir (Ergin,1988:134).Cübbe hikâyelerin pek çoğunda görülmektedir (Ergin 1988: 26,57, 92, 96). Kan Turalı hikâyesinde Selcen Hatun sarı, yanındaki kızlar al elbiselidirler (Ergin, 1988:135). Aynı hikâyede Beyrek Banıççek'i güreşte yendikten sonra altın yüzüğünü parmağından çıkarır ve kızın parmağına takar. Bu yüzük daha sonra Beyrek'in kendisini kıza tanıtmaya yardımcı olacaktır. Hikâyelerin birçoğunda altın küpeli sözü de sık sık geçmektedir. Kazılık Koca Oğlu Yiğenek "dönüp baksa çalılımlı, kartal hünerli, süslü eklem kuşaklı, kulağı altın küpeli, kudretli Oğuz beylerini bir attan yıkan" bir yiğit olarak tarif edilmektedir (Ergin, 1988:114).

Âşık Garip Hikâyesi'nde de giyim-kuşamla ilgili pek çok maddi kültür ürünü yer almaktadır. Garip'in annesi "feracesini giyup doğru Hoca Sinan'ın konağına" gider. Kolunda altın bileziği olan Şah Senem iki gömlek giyer ve birini çıkarıp, bir çevre içine sarıp 'Al sevdiğim bu da benim sende nişanım olsun" der (Türkmen,1995:137,147).

Âşık Garip Hikâyesi'nin sonunda yer alan şiirde entari, şalvar, fes, çember, şal, cübbe, ferace, yaşmak gibi giyim kuşamla ilgili pek çok maddi kültür ürünleri yer almaktadır (Türkmen, 1995: 194):

Turkish Studies

Kırk kıseye entarisi şalvarı gezmesi	Ne güç imiş şu gurbeti
Beç yüzedir belinde kemeri hizmesi	Sekiz yüze burnundaki
Üç yüzedir bir fes ile çemberi çizmesi	İki yüze ayağının
İnci yakut düzdürmüşem bak Senem oldu giy Senem	Ak topuğa layık

Yukarıdaki dört tabloda görüldüğü üzere, savaşçı, yarı göçebe bir toplumun tasvir edildiği *Dede Korkut Hikâyeleri* ve yerleşik toplumun ve aşk konusunun işlendiği *Âşık Garip Hikâyesi* Türklerin sosyal ve kültürel hayatlarından derin izler taşımaktadırlar. *Âşık Garip Hikâyesi*'nde mimari yapılardan, mekânlardan, ve günlük hayatta kullanılan eşyâdan sıkça söz edildiği görülmektedir. Buna rağmen *Dede Korkut Hikâyeleri*'nin pek çoğunda savaşla ilgili maddi kültür ürünleri sıkça geçmektedir. Sonuç olarak, her iki hikâyede geçen maddi kültür ürünleri Türklerin sadece yaşayış biçimleri hakkında bilgi vermekle kalmazlar; aynı zamanda onların birbirleri ile olan ilişkilerini ve dünya görüşlerini ortaya koyarlar. Bizim sadece maddi kültür ürünleri üzerinde durduğumuz bu özelliklerin, diğer Türk destanları ve halk hikâyeleri ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi, zengin Türk maddi kültürünün geçmişi ve bugünü hakkında daha ayrıntılı değerlendirmeler yapmamızı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet (1998), *Kozi Körpeş-Bayan Sulu Dastanı Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma*, Selçuk Üniversitesi: Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- ALPTEKİN, Ali Berat (1997), *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- BORATAV, Pertev Naili (1946/1988), *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara-İstanbul.
- DUYMAZ, Ali (2000), *Dede Korkut Kitabı'nda Alplerin Eğitimi ve Geçiş Törenleri*, Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni Bildirileri, Ankara: 109-122.
- DUYMAZ, Ali (2001), *Kerem ile Aslı Hikâyesi Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ERGİN, Muharrem (1988), *Dede Korkut Kitabı*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- İNAN, Abdülkadir (1987), *Makaleler ve İncelemeler*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- KAPLAN, Mehmet (1976), *Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar I*, İstanbul: Dergâh Yayınları:21.
- OĞUZ, Öcal (ed.) (2004), *Türk Halk Edebiyatı*, Ankara: Grafiker Yayınları.
- ÖGEL, Bahaeddin (1991), *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları. Cilt 3-5
- TÜRKMEN, Fikret (1974/1995), *Âşık Garip Hikâyesi Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- TÜRKMEN, Fikret (1998), *Tahir ile Zühre (İnceleme-Metin)*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/1 Winter 2008